

До Председателя на Научното жури
по конкурса за „професор”
към катедра „География за туризма”
при СУ „Св. Кл. Охридски” -
проф. д-р Васил Маринов

СТ А Н О В И Щ Е

Уважаеми г-н Председател,
уважаеми членове на Научното жури,

настоящото становище е изготвено в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ), Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски” и препоръчителните критерии на ГГФ. Процедурните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор” в СУ „Св. Кл. Охридски” са спазени.

1. Обща информация

Изготвил становището: проф. д-р Тания Петрова Парушева

УНСС – София, катедра „Икономика на туризма”

Област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки”

Професионално направление 3.8. „Икономика”

Научна специалност „Икономика и управление (глобализация в туризма)”

Основание за написване на становището: заповед № РД 38-30/28.01.2014 г. на Ректора на СУ „Св. Кл. Охридски” за определяне на Научно жури.

2. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „професор” е обявен за нуждите на катедра „География на туризма” към Геолого-географски факултет на СУ „Св. Кл. Охридски”, по професионално направление 3.9. „Туризм (финансово управление на туристическото предприятие)”. Обнародван е в Държавен вестник, брой 108/17.12.2013 г.

3. Кратка информация за кандидата в конкурса

Единственият кандидат в конкурса - доц. д-р Галина Кръстева Рашкова завършва ОКС „Магистър”, специалност „Политическа икономия” в УНСС (ВИИ „Карл Маркс”), (Диплома Серия АБ, № 105501). Придобива ОНС „доктор по икономика” в Държавен университет, Киев, Украйна (Удостоверение № ВАК-1336/05.12.1991 г.). Завършва следдипломна квалификация за преподавател по реторика в СУ „Св. Кл. Охридски”. Има **допълнителни квалификации** по икономика в Държавен университет, Будапеща,

Унгария, организиран от фондация „Сорос“ (1992 г.) и политическа икономия в Държавен университет, Киев, Украйна (1986 г.). Владее английски и руски език.

Професионалното развитие на доц. д-р Галина Рашкова започва в СУ „Св. Кл. Охридски“, УМЦИД като методист и научен сътрудник III степен. Продължава академичната си кариера в катедра „Икономика и управление“, като старши и главен асистент. В периода 1997 г. – 2003 г. е главен асистент в катедра „География на туризма“. От 2003 г. до момента е доцент в същата катедра.

☞ *Доц. д-р Галина Рашкова е личност с активна гражданска позиция. Участва активно в академичния живот. Има принос за утвърждаване имиджа на СУ „Св. Климент Охридски“.*

4. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

4.1. Изпълнение на задължителните изисквания

Представените документи показват изпълнение на задължителните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в СУ. Кандидатът в конкурса:

- има ОНС „доктор“ (Удостоверение № ВАК-1336/05.12.1991 г.);
- заема академичната длъжност „доцент“ в СУ „Св. Климент Охридски“ от 2003 г. (ВАК, Свидетелство № 21650/13.01.2003 г.); щатен преподавател е в СУ над **30 години** и продължава да работи (Служебна бележка, Началник отдел „ЛСТО“);
- за участие в конкурса за „професор“ е представила за становище **29 публикации** в специализирани научни издания, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“, в т.ч. **2 самостоятелни монографии**.

☞ *Доц. д-р Галина Рашкова отговаря на задължителните изисквания по ЗРАСРБ и на Правилника за условията и реда за заемане на академичната длъжност „професор“ в СУ „Св. Климент Охридски“ (чл. 114, ал. 1).*

4.2. Изпълнение на допълнителните изисквания

Анализът на критериите, свързани с **учебната дейност**, показва задълбочената работа на кандидата.

- Средно за периода 2008 – 2013 г., кандидатът за професор има изпълнена 878 часа **аудиторна заетост** и 1294 часа **учебна заетост** в СУ. Доц. д-р Галина Рашкова споделя **опита** си в преподаването и **консултира** колеги. Осигурява **занимания в практическа среда** извън СУ „Св. Климент Охридски“. Разработила е 4 **лекционни курса** за ОКС „Бакалавър“, редовно обучение, специалност „Туризм“, 3 за специалност „Регионално развитие и политика“ и 4 за ОКС „Магистър“.

- За нуждите на учебния процес има публикувани **1 самостоятелен учебник** – Рашкова, Г. Финансов мениджмънт в туризма. Издателство „Авангард Прима“, С., 2012. 322 с. (№ 2.1. от приложения списък) и **1 самостоятелно учебно помагало** - Рашкова, Г. Финанси на туристическото предприятие – основни понятия във въпроси и отговори. Издателство „Авангард Прима“, С., 2014. 256 с. (№ 2.2. от приложения списък).

- Осъществява активна **работа със студенти и докторанти**. В периода 1999 – 2013 г. е била научен ръководител на 22 дипломанти, успешно защитили магистърските си тези. Научен ръководител е на магистърска програма „Културен туризъм“ и на 2 докторанти, които имат положителна атестация за извършената работа, съгласно утвърдения индивидуален план.

Анализът на критериите, свързани с **научноизследователската дейност** свидетелства за разностранната активност на кандидата.

- Във връзка с конкурса за професор, доц. д-р Галина Рашкова е била **ръководител** на **3** успешно приключили **научноизследователски проекта**, финансирани от Фонд научни изследвания на СУ „Св. Климент Охридски“. От 2011 г. до момента извършва различни **административно-публични дейности**: член на Факултетния съвет на ГГФ, член на факултетна комисия за ФНИ на университета, член на факултетна атестационна комисия, член на Съвета на „Център по образователни услуги“. В периода 2003 г. – 2007 г. е била заместник декан на ГГФ.

- Кандидатът в конкурса участва активно в **научни форуми**. Прегледът на представения подробен списък показва, участие в **16** научни и научно-приложни конференции и симпозиуми, от които **4 национални** и **12 международни**. От тях 2 са в чужбина – Румъния и Турция. Извършила е **обща редакция на 2 сборника** с доклади от Юбилейни научни конференции с международно участие (2007 г. и 2013 г.).

- Кандидатът има **приложени в практиката резултати** от проведените научни изследвания. Свидетелство за това е задълбочената ѝ работа по посочените 3 научно-приложни проекта в общините Смолян и Чепеларе.

Доц. д-р Галина Рашкова е представила **доказателства за цитируемост**. Цитирани публикации са установени в Google Scholar, Google Books и Google Web - 3 цитата, а съхранени в собствен архив - 8. Индексирани публикации са отрити в ИНИОН на РАН – 2 публикации, в KVK – 2 публикации, от които 1 в WorldCat и 1 в British Union Catalog (Уверение от Отдел „Библиотечно-информационно обслужване“ на Университетска библиотека при СУ „Св. Климент Охридски“).

☞ *Доц. д-р Галина Рашкова е изпълнила допълнителните изисквания на Правилника за условията и реда за заемане на академичната длъжност „професор“ в СУ „Св. Климент Охридски“ (чл. 116, ал.2), съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, и препоръчителните критерии на Геолого-географския факултет за академичната длъжност „професор“.*

5. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Доц. д-р Галина Рашкова чете **лекции** пред студентите от специалност „**Туризм**“ в СУ, **ОКС „Бакалавър“** (редовно обучение) по учебната дисциплина „Икономика на туризма“. Титуляр е на **лекционни курсове и семинарни занятия** пред същите студенти по „Корпоративни финанси (финансов анализ и управление на туристическото предприятие)“, „Счетоводство и контрол“, „Банково дело“ и „Инвестиционно управление“. Чете лекции и води семинарни занятия пред студентите от специалност „**Регионално развитие и политика**“ по „Основи на планирането“, „Инвестиционен мениджмънт“ и „Публични финанси“. Титуляр е на лекционни курсове в **ОКС „Магистър“** по „Финанси“, „Капиталови пазари“, „Публични финанси“, „Основи на планирането“ и „Муниципални финанси“.

Разработва и въвежда **учебни курсове**, признати в УНСС и страната. Има сериозен принос в създаването и актуализирането на учебната документация на специалността. Автор е на **2 учебни програми** по нови дисциплини в действащия учебен план от 2011 г. Освен това, е съставител на **7 учебни програми** в ОКС „Бакалавър“ за специалностите „Туризм“ и „Регионално развитие и политика“, и на **4** в ОКС „Магистър“.

Автор е на други учебни програми за **университетите и висшите училища**, в които преподава: ПУ „Паисий Хилендарски” – филиал Смолян (от 1999 г. до момента), Международно висше бизнес училище Ботевград (2011 г. – 2012 г.), Висше училище по агробизнес и развитие на регионите, УНЦ Пазарджик (2007 г. – 2012 г.) и Варненски свободен университет „Черноризец Храбър” (2003 г. – 2004 г.).

Кандидатът има богат **преподавателски опит**. Прилага **иновативни и интерактивни методи на преподаване**. За преподавателската си дейност получава висока оценка в анкетите на студентите.

☞ *Доц. д-р Галина Рашкова е всеотдаен и отговорен преподавател. Притежава умения за работа в динамична мултикултурна среда. Разработва нови курсове и постоянно ги актуализира. Има заслужен авторитет сред студентите и академичната общност.*

6. Кратка характеристика на представените научни трудове

Кандидатът впечатлява с публикационната си активност. Представен е списък на публикациите за придобиване на образователната и научна степен „доктор” и за заемане на академичната длъжност „доцент”, които **не са предложени за становище**.

Доц. д-р Галина Рашкова участва в конкурса за „професор” с **29 публикации**. Предложената за становище научна продукция включва **2 монографии, 1 учебник, 1 учебно помагало, 5 студии, 20 научни статии и публикувани доклади** (6 в съавторство, а в 3 от тях е първи автор). Общият обем на публикациите е 1232 страници, от които приносът на кандидата е **1211 страници**.

Научните трудове на автора са апробирани в **реномирани научни издания** – Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, Издателство „Авангард Прима”, “A hotel, restaurant and gastronomy business journal” и сборници с доклади от участия в национални и международни форуми в страната и чужбина.

Положително впечатление прави **качеството** на научната продукция. Публикациите са концентрирани в следните **тематични направления**: **първо направление** – „Финансов анализ на дейността на стопанските субекти в туризма” (№№ 1.1; 3.4.; 3.5.; 4.5.; 4.7.; 4.10. и 4.12. от приложения списък); **второ направление** – „Концепция за управление на финансовата дейност на туристическите предприятия” (№№ 2.1.; 4.2.; 4.6. и 4.9. от приложения списък); **трето направление** – „Циклично развитие на икономиката и световната финансова криза от 2008 г.” (№№ 1.2. и 4.3. от приложения списък); **четвърто направление** – „Финансово антикризисно управление на туристическото предприятие” (№№ 1.2.; 3.3.; 3.5.; 4.8.; 4.11.; 4.13. и 4.19. от приложения списък); **пето направление** – „Влияние на световната финансова криза от 2008 г. върху дейността на туристическите предприятия” (№ 1.2. от приложения списък); **шесто направление** – „Инвестиционна политика на туристическите предприятия” (№№ 1.1.; 4.4.; 4.11.; 4.14; 4.15; 4.19. от приложения списък).

☞ *Доц. д-р Галина Рашкова е утвърден изследовател и автор с натрупан опит. Тематичната област е актуална и значима. Представените трудове са на високо научно равнище.*

7. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси

В творческата продукция на кандидата се открояват следните значими приноси: **първо** – предлагане на модели за анализ на финансовата устойчивост и платежоспособност на туристическото предприятие; **второ** – аргументиране на основните

финансови концепции за управление на финансовите ресурси на туристическото предприятие; **трето** – обосноваване на необходимостта от дълбока и прогресивна реформа за по-справедливо разпределение на съвкупното богатство в глобалния свят; **четвърто** – разработване на модел на финансова антикризисна програма на туристическото предприятие; **пето** – задълбочено изследване на собствениците и мениджърите на МСП в туризма за вътрешните и външните фактори, генериращи кризисни състояния в тяхната дейност; **шесто** – представяне на модел за инвестиционна политика в дейността на туристическата фирма в кризисни условия.

✍ *Доц. д-р Галина Рашкова е изследовател със задълбочени и оригинални приноси в развитието на знанието. Някои от тях имат новаторски характер, което е сериозен аргумент в подкрепа на нейната кандидатура за хабилизация.*

8. Основни критични бележки и препоръки към кандидата

Преподавателският опит и изследователската компетентност на доц. д-р Галина Рашкова не дават основание за критични бележки. Бих препоръчала, в бъдещата си изследователска работа, да доразвие тематиката за инвестиционната политика на туристическите предприятия в дестинация България, в контекста на глобалните предизвикателства.

8.1. Лични впечатления

Познавам доц. д-р Галина Рашкова от 2006 г., в качеството ѝ на хоноруван преподавател в ПУ „Паисий Хилендарски” - филиал Смолян. Тя се отличава с изключителна отговорност, работохолизъм и коректност. В отношенията си със студентите и преподавателите е внимателна, толерантна и етична.

9. Заключение

Потвърждавам, че кандидатът в конкурса - доц. д-р Галина Кръстева Рашкова **изцяло отговаря на задължителните изисквания** по ЗРАСРБ и на Правилника за условията и реда за заемане на академичната длъжност „професор” в СУ „Св. Климент Охридски” (чл. 114, ал. 1). Изпълнила е **допълнителните изисквания** за заемане на академичната длъжност „професор” в СУ „Св. Климент Охридски” (чл. 116, ал. 2), съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, и **препоръчителните критерии** на Геолого-географския факултет за академичната длъжност „професор”. Притежава безспорни достойнства като преподавател и изследовател, с доказани приноси в научната специалност на конкурса.

Ясно и еднозначно заявявам своята **положителна оценка „ЗА”** единствения участник в конкурса за професор. С пълна убеденост гласувам, **доц. д-р ГАЛИНА КРЪСТЕВА РАШКОВА, да бъде избрана и заеме академичната длъжност „професор”, по професионално направление 3.9. „Туризм (финансово управление на туристическото предприятие)”** в катедра „География на туризма” към Геолого-географски факултет на СУ „Св. Климент Охридски”.

София,

Изготвил становището:

21.04.2014 г.

(проф. д-р Таня Парушева)